

SLOVENSKI NAROD

nakaj vsak dan popoldne, izvzemati nedelje in praznike. — Inserati: do 30 petit à 2 D, do 100 vrst D 50 p, večji inserati petit vrsta 4 D; notices, poslano, izjave, reklame, preklici beseda 2 D. — Popust po dogovoru. — Inseratni davek posebej. — „Slovenski Narod“ velja letno v Jugoslaviji 240 D, za inozemstvo 420 D

Upravnštvo: Knaflova ulica štev. 5, pritličje. — Telefon štev. 304.

Uredništvo: Knaflova ulica štev. 5, I. nadstropje. — Telefon štev. 34.

Poštnina plačana v gotovini.

Dalekosežni dogodki

V Beogradu se vrši že drugi dan seja širšega glavnega odbora NRS; vsa država nestreno pričakuje poteka in rezultata te seje. Za javnost je videti, kot glavno vprašanje, okoli katerega se suče velika in težka kriza v radikalni stranki, osebni spor med Pašičem in Jovanovićem ter v tej zvezi vprašanje izključenja Jovanovića iz stranke. Temu nasproti pa je na včerajšnjem prvem sestanku širšega glavnega odbora g. Pašić povendarjal, da je bilo treba sklicati ta najvišji forum stranke zato, da se NRS odloči, ali naj še naprej vztraja pri politiki narodnega edinstva in unitarizmu, ali pa naj krene na stran federalistov. G. Pašić pravi da je že deli časa, zlasti po niesgovem odhodu iz vlade, prišlo v radikalni stranki v teh pogledih do nasprotujčil si stališč ter da so se ustvarjale kombinacije, ki so nasprotno zedinjenju, dasi je to v nasprotju s programom radikalne stranke. Širši odbor mora položaj popolnoma razčistiti.

Kot glavnega krivca, ki onemogočuje homogenost NRS, označuje Nikola Pašić Ljubo Jovanovića, ki ga nazilja »razdiralni element na zunaj in znotraj«. Nemu očita zlasti to, da je po sprejetju ustave »koketiral s federalizmom in je preko dr. Korošca hotel priti v zvezo z opozicionalnim blokom. Tudi je bila vrlada g. Davidevičevogovozasluga. Glede dr. Korošca je Pašić dejal: »Ovaj dr. Korošec, pa znate koji je to!«

V glavnem odboru NRS se bije huda bitka. Pašić sam trdovratno izjavila, da poleg njega Jovanović ne more več ostati v stranki, velik del udeležencev seje pa pritisca na vse kriplje, da bi se Jovanović ne izključil, nemorda zato, da bi s tem hotelo pokazati simpatije do Jovanovića, marveč zato, da se obvaruje NRS razkola. Videl je, da tudi vrlada porablja ves svoj vpliv, da se obdrži stranka nerazdeljena. Strah pred dalekosežnimi konsekvenčnimi razkoki NRS, katerim bodo avtomatično sledile velike perturbacije in dalekosežne izprenembe v političnem življenju, narekuje neutralnejšim elementom v stranki pomirjevalno nalogu.

Neprizadete tranke opazujejo radikalno gibanje v velikanskih interesom, ker vsak razkrok NRS lahko momentano povsem predvrga politično situacijo ter ustvari čisto nove kombinacije.

Zlasti velik interes imajo na izidu seje širšega glavnega odbora NRS separatisti in federalisti, med njimi pa zoper največjega slovenski klerikalci, ker računajo, da jim bo — ako gre Jovanović iz radikalne stranke in potegne za seboj vsaj 20 poslancev — uspel že njim realizirati že zdavnaj gojene separatistične želje. Današnje izdanie »Slovenca«, v katerem je mogče med vrstami brati velike nade, ki jih stavijo klerikalci na razkolo in na g. Jovanoviča, so za pravilnost našega presojanja momentane situacije najboljši dožak. Znano je tudi, da »Slovenec« ne hvali onih ljudi, ki ne podpirajo klerikalne politike.

KRALJEV POVRATEK V BEOGRAD

— Beograd, 26. aprila. Včeraj ob 9. popoldne se je kralj Aleksander nemudoma povrnil iz Sarajeva v Beograd. Na krovu so kraja pozdravili zunanj minister dr. Momčilo Nišček, minister dr. Vasa Jovanović in vojni minister general Dušan Trifunović. Kraljevemu prijodu prispevale politični krogi izreden politični pomen.

KONGRES DIJAKOV BALKANSKIH DRŽAV

— Beograd, 26. aprila. Včeraj je bil končan kongres dijakov balkanskih držav. Kongres je v prvi vrsti razpravljal o vprašanju tesnejšega sodelovanja dijakov balkanskih držav. Kongres je sprejel resolucijo, ki naglaša kulturne in gospodarsko-politične težnje Balkana in obenem apelira na Društvo narodov, da podpre njih akcijo. Delegat Slavik je po kongresu odpotoval v Zenevo, da predloži resolucijo generalnemu tajništvu Društva narodov.

**Obleke lastnega izdelka
Vam nudi najceneje
Jos. Ročma**

Ljubljana, Aleksandrova cesta 5

Zgodovinska seja radikalne stranke

Ob silni napetosti vse javnosti se je včeraj začelo posvetovanje glavnega odbora NRS. — Oster nastop g. Pašića proti gosp. Jovanoviću. — Brezuspečni spremni poskusi. — Vsi govorniki proti Jovanoviću. — Seja se danes nadaljuje.

— Beograd, 26. aprila. Vsa beograjska javnost je bila včeraj ves dan edinole pod vtirom seje širšega glavnega odbora narodnoradikalne stranke. Povsod je vladalo za to sejo skrajno napeto zanimanje. Vsi ostali politični dogodki, razni shodi strankarskih voditeljev so bili v ozadju, ker je bila vsa pozornost obrnjena na spopad med šefom stranke g. Nikolom Pašićem in radikalnim prvakom Ljubo Jovanovićem.

Seja širšega glavnega odbora NRS je trajala včeraj dopoldne in popoldne. Danes dopoldne se razprava o gorovu voditelja NRS g. Nikole Pašića nadaljuje.

V Narodni skupščini še ni bilo kmalu tako živahnega vrvanja, kakor na včerajšnji dan. Bil je pravi zgodovinski trenutek. Radikalna stranka preživila sedaj težke trenote in bo ta seja za njo več ali manj fatalna. Že senci se je pokazalo, da celo nekateri člani sedanje vlade g. Uzunoviča prisiskajo na to, da se doseže pomirjenje med obema voditeljem.

Seja širšega glavnega odbora bi se imela pričeti že ob 10. dopoldne. Otvoritev je se je zakasnila, ker so bile popreje intimne konference pri Nikoliju Pašiću. Ministrski predsednik g. Nikola Uzunovič, zunanj minister dr. Ninčić in pravosodni minister Marko Grujičić so namreč posetili g. Pašića na njegovem stanovanju ter so skušali pri njem intervenirati, da bi se situacija tako preokrenila, da ne pride do razkola v radikalnem klubu. Zaprosili so g. Pašića, da naj se odgoni izključitev g. Ljube Jovanovića, češ da širša glavna odbora radikalne stranke ni za to vprašanje kompetenten. O sporu najprej razpravlja radikalni poslanci klub. G. Pašić je ta predlog kategorično odklonil, čeprav so ga ministri opozarjali na izredno težke posledice, ki jih Jovanovičeva izključitev lahko ima za narodno radikalno stranko.

G. Nikola Pašić se je ob 10.30 dopoldne pripeljal v Narodno skupščino. Ob 11. dopoldne je kot predsednik narodnoradikalne stranke otvoril zborove širšega glavnega odbora. Sejam so prisostvovali samo delegati, katerih poslanci so bila verificirana. Bilo je vsočil celokupno 74 delegatov. Slovensko so zastopal: oficijelno industrijačec Ivan Tavčar za mariborsk oblast, odvetnik dr. J. Sajovic za ljubljansko oblast in dr. Niko Zupančič za Ljubljano. V skupščinskem bufeju se je včeraj nahajjal dr. Vladimir Ravnihar, ki je skušal priti v stike z raznim radikalnim voditelji, a ni bil pripuščen k seji glavnega odbora.

G. Nikola Pašić je po končanih formalnostih in po verifikaciji delegatov pooblastil pričel govoriti o politični situaciji. Govoril je, da bo vrlada včerajšnje izključitev Ljube Jovanovića, kar bo imelo za posledico, da bo vrlada Nikole Uzunoviča podala demisijo, ker se bo nahajala v manjšini.

Uzunovičeva vrlada odstopi že danes?

Veliko razburjenje v Beogradu. — Zaupno burno posvetovanje radikalnih ministrov.

— Beograd, 26. aprila. Z največjo napetostjo zasedeljeno danes v Beogradu nadaljnji razvoj konflikta med Ljubo Jovanovićem in Nikolo Pašićem. Dogodki na seji širšega glavnega odbora radikalne stranke postajajo vrlimi. Danes je pričakovati navrhnost usodnega preobrata v politični situaciji. Zatrjuje se, da ima Ljubo Jovanović ved pristašev in somišlenkov, kakor so to prvočno računali in da je že njim tudi par ministrov. Politični krogi podčirčajo, da se nahaja radikalna stranka v hudi križi, kakor še nikdar. Ministrski predsednik Nikola Uzunovič se trudi, da oba radikalna voditelja pomiri. Njegova akcija ni obročena na površinskih uspehov.

Radikalni ministri so danes dopoldne imeli zaupno konferenco. Povsod vrlada veliko razburjenje. Na konferenci je prišlo do precej mučnih prizorov. Razširjena je govorica, da sta notranji minister Boža Maksimović in minister sv. dr. Srški zagrozila s takojšnjim sv. Jim odstopom za slučaj, če se Ljuba Jovanovič izključi iz stranke.

Danes ob 11. dopoldne je ministrski predsednik g. Nikola Uzunovič odšel na dvor. Krali ga je soredil v dališči avdijenci. Kakor vse kaže, je ta avdijenca izredno važnega mornščine a zavetja. Razširjene so vesti, da je g. Nikola Uzunovič kralju zapovedal demisijo.

Likvidacija SKS

Na včerajšnjem, slabo obiskanem občnem zboru SKS je bil sklenjen razid stranke in pristop v Radičeve stranke.

— Ljubljana, 26. aprila. Včeraj se je vršil v restavraciji »Pri Levu« občni zbor SKS. Udeležba je bila skrajno slaba, iz vse Slovenije komaj 100 ljudi, a še med temi največ iz Ljubljane in okolice. Med delegati se je opažala pozitost; bojevitosti ni bilo nikake, pač pa precejšnja apatija. Poročila strankarjev so trajala nad dve uri, tako da so bil zborovalci že docela utrujeni in se nikomur ni ljubilo debatirati.

Občnemu zboru je predsedoval g. Pipan, ki je udrihal čez davke, zanimal pa, da sta jih s svojimi glasovi omogočila gg. Radič in Pucelj. Tajnik

g. Bukovec je podal dolg referat, v katerem je med drugim omenjal, da SKS je včeraj v restavraciji »Pri Levu« občni zbor SKS. Udeležba je bila skrajno slaba, iz vse Slovenije komaj 100 ljudi, a še med temi največ iz Ljubljane in okolice. Med delegati se je opažala pozitost; bojevitosti ni bilo nikake, pač pa precejšnja apatija. Poročila strankarjev so trajala nad dve uri, tako da so bil zborovalci že docela utrujeni in se nikomur ni ljubilo debatirati.

Občnemu zboru je predsedoval g. Pipan, ki je udrihal čez davke, zanimal pa, da sta jih s svojimi glasovi omogočila gg. Radič in Pucelj. Tajnik Občnemu zboru je predlog sprejel in pristal na razid SKS. 2. maja se vrši v Ceju ustanovni občni zbor radičeve stranke za Slovenijo.

Dvoboj med Pašičem in Jovanovičem

Dolg ekspoze Nikole Pašića. — Poziva Jovanovića, da se odstrani. — Noče se prostovoljno umakniti.

— Beograd, 26. aprila. Med grobno tistimo je začel govoriti na seji glavnega odbora NRS bivši ministrski predsednik Nikola Pašić. Vsi delegati so pričakovali, da bo g. Pašić takoj po uvodnih besedah prešel na konflikt z Ljubo Jovanovičem. G. Pašić pa je v svojem govoru začel, kakor občajno v slučajih težke krize, razlagati politično situacijo. Dolgo časa ni niti omenil imena Ljube Jovanovića, marveč je samo tupatam aludiral na to, da se nahaja v radikalni stranki osobe, ki ne soglašajo popolnoma z njim v načavnih vprašanjih. Za tem je začel govoriti o starem narodno-radikalni stranke napram hrvatski seljaški stranki. Med drugimi je omenil:

«Kakor hitro so hrvatski poslanci prečitali v Narodni skupščini svojo declaracijo, da sprejemajo stvarno stanje v naši državi, t. j. edinstvo, monarhijo in vidovdansko ustavo, so odpadli vsi razlogi za borbo proti tej stranki in ni se moral več reči, da v naši državi obstaja kaka stranka, ki bi bila proti državi. Prišli smo v položaj, da smo sprejeli ponudbo g. Stepana Radiča za sodelovanje v vladi. Mi smo bili v to pripravljeni. Radičeve izjave smo sprejeli lojalno in smo ngodovili, da se zlagamo z Radičem v vseh važnih vprašanjih. Ovira so bili samo samostojni demokrati, ki niso hoteli sprejeti ponudbo za sodelovanje z Radičevimi, češ da Radič ne postopa iskreno in da je pristal na edinstvo in ustavo samo navidezno in samo iz takšnih razlogov.»

G. Pašić je nato obravnaval tudi zunanje politične dogodke pred in med svetovno vojno ter zopet kratko navajal, kako je prišlo do narodnega in državnega ujednjenja. Prišel je nato na vprašanje korupcije ter izjavil med drugim: »Med proračunskega debata so se slišale gotove stvari, ki so kaznive. Dvignil se je vihar proti korupciji. Korupcija je stara. Ni je uvedla radikalno stranko. Vemo, kdo so pravili korupcione. To so mi iz leta 1918, ki so izdajali izvorne. Sedaj so posledice korupcije prišprijevale nam in korupcija se uporablja proti radikalni stranki. Protokorupcijska borba pa je sredstvo, da bi se uremili avtonomistični in partikularistični cilji.«

G. Pašić nato govoril o jugoslovenski propagandi. Stara avstrijska politika je šla za tem, da bi odstranila nacionalna zgodovinska imena. Avstrija je podprala ilirske gibanje, ki je šlo za tem, da bi se mi imenovani Hiri, čeprav ni z Hiri nimamo nihčeščesar skupnega. S poslednjim povedkom je g. Pašić nato omenil, da morajo radikali biti prpravljeni na ostro borbo proti federalistom, za katere se zavzemajo tudi nekateri ljudje narodnoradikalne stranke. Sestali smo se danes tu, da na podlagi strankinega programa in po načelih, za katere smo se vedno borili, sklenemo danes važne sklepe.

Ob 12.30 je g. Pašić končal svoj govor.

Zaprosil je navzočne delegate za prekinitve seje, češ da je utrujen. OBTOŽBA PROTI JOVANOVIĆU. — Ob 17. se je seja nadaljevala. Dočim je g. Pašić dopoldne splošno govoril in ni nikdar omenil imena Ljube Jovanovića, je popoldne takoj prešel v ofenzivo proti Jovanoviću. Izjavil je:

«Obtožujem g. Ljubo Jovanoviča radi štirih stvari: 1. radi članka, objavljenega v knjigi »Kri slovanstva«, 2. radi koketiranja s federalisti, 3. radi poskusa ustavitev federalističnega bloka s pomočjo dr. Korošca in 4. radi objavljenega plame.»

V nadaljnji svojem govoru je g. Pašić označil Ljubo Jovanovič kot razdražljivo element v stranki, ki je vedno povzročal samo zmude. Skoduje s tem državi na zmanj in zahtrej. Paktiral je že z vsemi mo-

Borzna poročila

JUBLJANSKA BORZA

Lesni trg.

Javorjevi holidi (bel gaber) brez gre od 50 cm prem. nap. media 75 cm od 1.60 m napr. oz. od 1.60—2.20 m in 3.20 m napr. svesži s toleranco očnega srca zdrav in ravni fr. v. meja 1 vagon 1800 Din, hrastovina rezana (donelles) orig. partija I.

II. ostromba paralel. očenjene dopustne zdrave grče, zdrav in zaprti srce od 14 cm širine naprej od 52 mm — 1.80 — 2.—2.30, 2.20, 2.70, 3 m 60 mm — 2 — 2.30, 2.70, 3—3.30, 3.60, 4—4.30 4.60 5m fr. Sušak 10 v. 1200 Din, smrek. in jel. holid 4—7 m d. fr. Domžale 7 v. 240 Din, hrastov holid od 25 cm naprej fr. n. pr. 10 v. 420 Din.

Zitni trg.

Mašo ponudb in mašo povpraševanja

ZAGREBSKA BORZA

Curih. Devize: 10.95625—10.99625, Pariz 168.125—169.125, Pariz 191—193, New York 56.632—56.932, London 275.953—277.153, Trst 227.938—229.138, Berlin 13.5143—13.5543, Dunaj 800.75—804.75.

Farinaccijev upor proti Mussoliniju

Hude notranje borbe v fašizmu. — Farinacci fanatizira tržaško ulico. — Medsebojni napadi med fašisti. — Šopadi s karabijerji.

Iz Italije dohajajo po ovinkih kaj čudne vesti. V fašistovski stranki, ki je splošno smatrana kot najbolje organizirana in disciplinarana stranka sveta, so zbruhnila resna nesoglasja, ki so priveda tudi že do krvavil spopadov. Nesoglasja so v zvezi z nedavnim ne-nadnim odstopom bivšega fašistovskega glavnega tajnika Farinaccija. Njegov odstop je bil uprav dramatičen. Kar preko noči je bil Farinacci odstavljen in na njegovo mesto imenovan mnogo zmernejši tajnik Turatti. Farinacci je padel kot žrtev notranje-ja, zmernega ministra Federzonija. Gotovo je, da je Farinacci odletel tudi radi nezadovoljstva Mussolinija, ki te nerad gledal, kako se ob njegovem boku dviga intrasigent mož, ki mu sede široke mase.

Farinacci se je sicer navidezno umaknil s parolo, da se vraca v stranko kot poslušen priprst član. Toda tajno je jeli organizirati svoje pristaše ter je tudi stopil na čelo intrasigentne-ja fašizma. Farinacci zagovarja ekstreme metode ter prvotni fašizem in se upira najovejši oportunitični striji. Zlasti močno agitacija je razvil med odstotnostjo Mussolinija v Tripolitaniji. Obiskal je vse gornjeitalijanske orga-nizacije ter hujškal pristaše k ekstre-mizmu. V Trstu je bil sprejet na pos-taji v viharnimi ovacijami in z baklami, množica ga je spremila do hote-la Savoia. Fašisti so nosili table z napi-si: Živel Farinacci, živel fašistska intrasigenta! Raz balkona hotela Sa-vova je imel Farinacci na fašite nagovor, v katerem je zahteval povratek k prvotnemu fašizmu ter odstranitev oportunistov in židov.

Sport

Slab dan Primorja

Hazena Ilirija : Primorje 2:0 (preki-jeno). — Nogomet Jadran : Primorje 2:0 (2:0).

Kakor je bila pretekla nedelja fatalna za Ilirijo, ki je izgubila oba svoja derbi, tako je bila včerajšnja nedelja črna nedelja za Primorje. V hazenskih tekem, ki so se vršile dopolne na igrišču Ilirije, je najprej rezerva Primorja izgubila proti re-zervi Ilirije s 4:1, in sicer povsem zasu-neno, prva družina pa je izgubila proti prvi družini Ilirije z 2:0. Tekma pa je bila že v 18 minutu prvega polčasa radi hudega naliva in raznočasnega igrišča prekjanja. Klub dežju je tekman prisostvovalo lepo število gledalcev. Rez Ilirije je imela mnogo več od ikre, dasi se je pokazalo, da ima tudi Primorje zlasti v svojem narašča-hu več talentiranih mož. Tekma prvih družin se je vršila v absolutni premoči Ilirije. Sodil je zadovoljivo in objektivno g. Ben-čina.

Za včerajšnjo nogometno tekmo med Jadranom in Primorjem je vladalo neobičajno zanimanje. Saj je znano, da je Jadran v jesenski prvenstveni tekmi porazil Primorje s 4:1, a se je Primorje nato re-vanžiralo tekom letosne pomladne sezone s 5:2 in 6:1. Optimisti so zato, zlasti pa po poslednji zmagi Primorja nad Ilirijo za trdno verovali, da Primorje Jadrana eno-stavno pogazi. Toda niso računali z vremenom. Dež je temeljito razmočil igrišče. Primorje pa je že parkrat pokazalo, da v dežju in na blatem terenu ni valjeno izra-titi. To se je pokazalo tudi včeraj, ko mu je Jadran s svojo zasluženo zmago odnesel dve važni prvenstveni točki.

Jadran je nastopil s 4 rezervami, a se je takoj prilagodil terenu ter je predvedel zlasti v prvem polčasu naravnost frapantno igro. Bombardiral je vrata Primorja s težkimi strelji in Erman je imel v golu mnogo posla. Duša Jadranskega moštva je bil srednji krilec Kerm. Napad je vodil Ra-pe, morda eden najinteligentnejših igralcev, kar jih imamo v Ljubljani. Igra trezno,

Po Farinaccijevem govoru se je razvilo po mestu obhod, pri katerem je prišlo do ponovnih spopadov. Fašisti so korakali po mestu in napadli zmerne fašiste. V baru »Maxime« je prišlo do spopada s kapetanom grofom de Ro-bellant, ki sta ga dva fašista tako zimrvarila, da so ga morali prepeljati v bolničko. Vojaška oblast je zahtevala od prefekta, da aretira napadalca, prefekt pa je aretacijo odklonil! Notranji minister Federzon je brzjavno odredil, da mora Farinacci takoj zapustiti Trst ter se povrniti v Cremono.

Veliki izgred si so vršili tudi v Vidmu in dan kasneje zopet v Trstu, kjer je prišlo do spopadov med ekstremnimi fašisti in karabinjerji. Bi-lo je na obeh straneh več ranjenih. Policija je aretirala nad 200 oseb. Ti incidenti so se godili, ko se je pojavil od-poslanec Mussolinija, posl. Racci, ki je imel nalog, da uredi razmere v tržaški fašisti, Poslanci Roccia so ekstre-misti pretepli, da se je komaj rešil v hotel, drugi dan pa je odpotoval v Rim, da poroča Mussoliniu o razmerah v Trstu. Tudi v Vidmu so ekstremni fašisti pretepli Mussolinijevega odpo-slance generala Ronchija.

Bodoči dogodki bodo pokazali, ali razpolaga Mussolini s tako močnimi discipliniranimi sredstvi, da bo mogel zatrepi pojavje intrasigentnega, nepo-slušnega fašizma.

Farinacci ima za enkrat za seboj samo fašiste po mestih, dočim se drugo prebivalstvo ne ogreva za njegov fanatizem. Zato je malo verjetno, da bi dobil dovolj zaslombe za eventualno borbo proti Mussoliniu, ki razpo-laga tudi z vsemi državnimi aparatom.

razpolaga z razantnim strehom, vodi in del-že naravnost idealno. Rape je vsekakor najboljši igralec, ki pride v poštev za vakanino mesto srednjega napadala v pod-savezni representantri. V obrambi Jadrana je zopet brilliral Pečnik. Tudi drugače je bil vsak mož na svojem mestu.

Primorje je neprěkovanov odreklo zla-sti v prvi polovici. Obramba je že v začetku izgubila glavo, napad istotko. V kri-ski vrsti sta zadoljila samo Zemljak in Pišek. Bujevič je vzdržal samo prvo polovico. Erman v golu je bil nesiguren in ima svoj delež na obeh golih. V drugem polčasu si je Primorje opomoglo in bilo celo v premodi, vendar pa ni moglo več izenačiti.

Igra je bila ostra, s strani Jadrana celo preostra. Sodnik g. Hus včeraj ni zadovoljil.

Druge tekme v Ljubljani.

Primorje rez. — Jadran rez. 4 : 2. Ilirija rez. in jun. — Trbovlje 12 : 0.

Ilirija v Ptuju in Maribor.

V soboto je igrala Ilirija proti S. K. Ptiju v Ptuju in zmagala s 5 : 1, v nedeljo pa v Mariboru proti Rapidu in zmagala s 3 : 1. Ilirija je v polju predvila smotreno kombinacijsko igro, samo pred golom je odpovedala. Nastopila je v obeh mestih v kombinirani postavi. V Ptuju je sodil gosp. Frankl, v Mariboru g. Nemec. Zadnji je sodil bolj sibko.

DRUGE NOGOMETNE TEKME

ZAGREB: V soboto Gradjanski-Hajduk 3:2. Tri enajstmetrovke proti Hajduku! V nedeljo Gradjanski-Hajduk 4:2. Zasluzena zmaga Gradjanskega. Hajduk se je znašel šele potem, ko je Gradjanski vodil že s 4:0. 7000 gledalcev. **Hašk-Makabi** 8:0. Gradjanski rez.—Croatia 2:0.

DUNAJ: Slovan—Simmering 3:1. Admira—Rapid 1:0, WAC—Sporklub 3:1.

GRADEC: Sturm—Hakoah 1:0, Admira GAC 2:1.

BUDIMPEŠTA: Amaterji (Dunaj):FTC 4:0 in Amaterji—MTK 2:2.

PARIZ: Francija : Svica 1:0.

za dragulj? — je zarohnel Torres.

— Petsto dolarjev, — dvomim pa, da bi imel sam pri tej kupčiji kaj dobička.

— Zlatih?

— Meksikanskih, — je odgovoril starec. Torres je prav dobro vedel, da pomeni to polovčno ceno ki nikakor ne odgovarja vrednosti dragulja.

— Seveda meksikanskih, samo meksikanskih. Pri kupčijah in prodajah računam vedno v meksikan-skih dolarijih.

Torres je sicer razveselila vest, da je dragulj toliko vreden vendar je pa iztegnil roko, kakor da ga hoče vzeti nazaj. Toda starec je naglo umaknil roko, ker ni hotel zamuditi ugodne kupčije.

— Stara prijatelja sva, — je dejjal od strahu, da bi mu zaslužek ne ušel izpred nosa. — Poznal sem vas kot dečka, ko ste prvič prišli iz Bocasa del Toro v San Antonio. Ker sva torej stara prijatelja — pa naj bodo zlati dolarij.

Torres je še lej razumel, kako ogromna je vrednost caričnega zaklada, ki so ga ukradle Iz-gubljene duše v pradavni časi iz skrivališča v sveti gori plemena Maya.

— Imenitno! — je dejjal Torres in vzel dragulj nazaj. — Dragulj je last nekega mojega prijatelja, ki si je hotel izposoditi nekaj denarje pa mi ga je zastavil. Zdaj, ko ste ga ocenili, mu pač lahko posodim petsto zlatih dolarjev. Prihodnjšč, ko se srečava v gostilni, vas radevolje pogostim z rdečim vinom. Pila ga bova, da bo kar od mize teklo.

In ko je stopil Torres iz trgovine, ni mogel skriti veselja nad tem, da je speljal starega lisjaka

IZREDNA SKUPŠČINA KOTURAŠKEGA PODSAVEZA

Popolna sprava med Sava, Primorjem in kot, Ilirijo.

Včeraj se je vršila v Ljubljani izredna skupščina kolesarskega podsaveza. Namenski skupščine je bil odpravljen nesoglasja, ki so v zadnjem času ovirala napredok kolesarskih življenj. V zadnjem času ovirala napredok kolesarskega sporta v Sloveniji, zlasti pa sode-lovanje številčnega mesta najmočnejšega kolesarskega društva »Save«. Skupščina, ki so ji prisotstvovali delegati kolesarske Ilirije, Primorja, celotnega odbora »Save«, Diska iz Domžal, Tržišča in Ptuja, je po-teka povsem mirno. Po daljši debati je prišlo do soglasnega sklepa, da se »Save« zopet pritegne k delovanju in da se pod-savezni odbor izpopolni, z njenimi delegati.

Odbor bo sestavljen odslej nastopno: ravnatelj Fabiani, predsednik Batjel, pod-predsednik (Sava); Gregorčič, I. tajnik (Sava); Zeme, II. tajnik (Primorje); Bar, blagajnik (Ilirija); Brumat, vodja (Primorje); Slamč, podvodja (Sava); Moran (Pri-morje); Skok (Disk); Brenardi (Celje); Zilic (Perun, Marbor); Brkljačić (Edelweis, Maribor); Hayani (Tržič).

Debata je bila vseskozi stvarna in lojalna. Ugajala so zlasti izvajanja izkušenega staroste kolesarskega sporta g. Gorjanca ter gg. Batjela in Zalokarja. Tako je bil dosezen v kolesarskem podsavezu. Ki je tudi trpel na notranjih razprkah, sporazum in mā samo želimo, da bi kolesarske mu prev kmalu sledili tudi drugi podsavezi.

SK JUGOSLAVIJA V FRANCIJI

Jutri odide iz Beograda prvo moštvo našega državnega nogometnega pravaka SK Jugoslavije v Francijo. To je tretje večje inozemsko potovanje tega kluba. Prvi dve na Dunaj in v Prago sta končani s precej nesrečnimi izidi. Jugoslavija pa je zupastila klub temu zelo dober viš. Sportni stiki s Francijo so bili v zadnjih letih minimalni. Od 1. 1921., ko je bila francoska reprezentanca na turneji po Ju-goslaviji, ni bilo več tekme med francoskimi in jugoslovanskimi moštvi, ako iz-vzamemo tekmo povodom olimpijadi.

Klub porazu francoske reprezentance v Zagrebu francoski kritiki niso mnenja, da jo naš sport na višini in ga zapostavljajo kakor bolgarskega, romunskega ali turškega. Jugoslavija ima sedaj priliko, da popravi to slabu mnenje o našem nogometu v Franciji. Jugoslavija igra najprej dve tekmi v Parizu, nato pa obiše še nekatera druga mesta.

— Iz SK Ilirje (službeno). Za danes ob 18. skladitvem sejo načelnikov vseh sek-cij v prostorju karavne »Evropa«. Načelnik tehničnega odbora.

— Hajduk v Ljubljani. Jubilejnega nogometnega turnirja Ilirije v Ljubljani sredi maja se udeleži poleg Haska tudi Hajduk, ki velja za eno najboljših nogometnih moštov Jugoslavije. Hajduk bo igral na tur-nirju z Ilirijo in Haskom.

— Gradjanski pozvan na Bolgarsko. Gradjanski je dobil včeraj poziv za gos-tovanje na Bolgarskem. Dne 23. in 24. maja bi imel igrati proti Slaviji in FC 13 v Sofiji, dne 29. maja pa bi igral proti prvaku Bolgarske SK Varna. Gradjanski bo ponudbo Bolgarov sprejel, vendar bo predlagal teme za kasnejši termin, ker igra 29. in 30. maja revanžne tekme v Splitu proti Hajduku.

— Podpirajte Društvo slepih!

Danes veliki ljubljencev ljubljane — nepozabni, iz filma „SILVESTROV RAZUZDANEGLA KNEZA“ znani

JOHN GILBERT

v svojem najnovišem filmu

„Hčerka greha“

(Grešni nagon)

očaral je pri včerajšnjih predstavah na novo vso publiko tako, da je zanimanje zan-vedno le večje in večje. Tudi njegova že dobro znana partnerica **Alien Pringle** nastopi, poleg nje pa tudi dražestna **Eleanor Boardman**. Zanimanje je zelo veliko in si vstopnice rezervirajo že poprej.

Predstave ob 3., pol 5., 6., pol 8. in 9. ur.

Kino IDEAL

1296

Fernandeza imenitno na led. Seveda ni bil tako naiven, da bi ne vedel, da je Spanec zelo nizko ocenil njegov dragulj, ki je bil vreden najmanj tisoč zlatih dolarij.

Ta čas je plul po reki Gualaca čoln, v katerem so se vracali Leoncie, carica in oba Morgana. Vožnja po široki reki je bila zelo prijetna in Torres, ki se je moral vrniti peš, bi gotovo zavidal svoje znančne za tako udobno potovanje.

Predno so pa prispevali v Solanovo naselbino, kjer je prehitel neznanec dogodek, čigar pomena rodbina Solano prvi hip ni mogla v polni meri oceniti. Po strmi stezici se je bližal naselbini zelo čuden gost. Z njim je šla sključena starka. Obraz je zaviral črna ruta, ki pa ni mogla prikriti sledov nekdanje vročekrvnosti.

Bil je debeluhast Kitajec v srednjih letih. Na okroglem obrazu mu je igral dobrohoten smehljaj, kakor je že navada pri vseh debeluhih. Ime mu je bilo Yi Poon, kar pomeni sok vkuhanih jabolk. Njegove manire so bile prav tako priljubljeno sladke, kakor in. Napram stari babi, ki ga je komaj do-hajala, je bil ves čas izredno postrežljiv in prijazen. Ko so ji začele noge pešati, se je ustavil in počakal, da si odpocije. Trikrat sta se moralata ustaviti, ker so se starki neprestano šibila kolena, in trikrat je privlekel Kitajec iz žepa steklenico francoskega žganja, da si je sirotka privezala s kreplkim požirkom dušo.

Yi Poon je pustil starko v grmovju pred na-selbino in potkal na vrata Solanove hiše. Običajno

Brezalkoholna uporaba grozdja in sadja

Kako sadje in grozdje tako uporabiti, da bo v popolni meri služilo ljudski pre-

hodni, je problem, ki ga rešuje strokov-

njak že leta in leta. Kakor v drugih stro-

kah, napreduje znanost tudi v tej panogi.

V Ameriki, Nemčiji, Franciji, Švicariji in drugih naprednih državah je o brezalkoholni

upor

Dnevne vesti.

V Ljubljani, dne 26 aprila 1926.

— Odlikovanje beogradsko univerze. Na praznik sv. Jurija bo položen v Beogradu temeljni kamen za Dijakski dom, ki se zgradi na krajevne stroške. Takoj nato bo svečano otvorjeno poslopje vseučiliške knjižnice in nove tehnične fakultete, Kralj namerava odlikovati ob tej priliki beogradsko univerzo s Karadjordjevo zvezdo z meči. Svečana izročitev odlikovanja se bo vršila najkasneje v juniju.

— Iz državne službe. Upokojen je arhivar finančne prokurature v Ljubljani Josip Zupančič; v višjo skupino sta pomaknjena policijski svetniki v Ljubljani Viktor Kokalj in vladni tajnik pri velikem županu ljubljanske oblasti dr. Janko Vidič; za šumarskega svetnika in srežkega šumarskega referenta pri okraju glavarsku v Mariboru je imenovan inšpektor Ante Ružič; v višjo skupino je pomaknjena arhivar okrožnega agrarnega urada v Mariboru Janko Križan; premeščen je iz Maribora v Vel. Bečkerk referent okrožnega agrarnega urada Mato Gregorovič.

— Soprga kanclerja Rameka na Rabu. Pred dnevi je odpotovala z Dunaja soprga avstrijskega kanclerja dr. Rameka z dvoje otrok na otok Rab, kjer bo ostala več tednov.

— Zakon o avokatih. Ministrstvo pravde je zahtevalo od vseh pravnih udrženih in korporacij izjave glede novega načrta zakona o avokatih. Čim doseglo odgovori, bo zakonodavno odelenje pri ministrstvu pravde pristopilo k definitivni izdelavi tega zakonskega načrta.

— Kongres bančnih uradnikov v Subotici. V drugi polovici maja se vrši kongres bančnih uradnikov iz cele države v Subotici. Ministrstvo saobracača je dovolilo kongresnemu posnetnikom 500stotni popust na železnicah.

— Dr. Andrić in dr. Zuić na Ohridskem jezeru. Bivši pomočnik prosvetnega ministra dr. Andrić in bivši načelnik splošnega oddelka dr. Zuić sta odpotvala v Južno Srbijo, kjer si ogledata Bitolj, Ohrid, Sv. Naum in Prilep. Dr. Andrić je znani kot avtor izbornih potopisov iz raznih evropskih držav. Zdaj si hoče ogledati in poslati vse znamenitosti Južne Srbije.

— Vprašanje profesorskih honorarjev. Finančni minister dr. Ninko Perić in pravni minister Miša Trifunović skliceča te dni konferenco višjih uradnikov občnih ministrstev, na kateri se bo razpravljalo o izplačilih zaostalk honorarjev za nadure v srednjih šolah. Ti honorari znašajo 4 mil. 500.000 Din.

— Pogodbene državne pošte. Poštni minister dr. Superina je podpisal nov pravilnik o takozvanih pogodbeneh državnih pošta. Po tem pravilniku vodijo vse pošte, brzajoče v telefonu, čilji letni promet ne presega 15.000 delovnih edinic, pošteni poštarji. Take pošte se imenujejo pogodbene državne pošte.

— Učiteljski kongres. Izvršilni odbor UJU je sklenil, da se bo vršil letosni kongres dne 8. do 16. avgusta. Kraj še ni določen. Najbrž bo kongres v Splitu ali Dubrovniku.

— Pomočnik generalnega ravnatelja vod. Za generalnega ravnatelja vod je imenovan dosedanj načelnik oddelka za mimočrancije in vodne zadruge Stevan Besarić.

— Podpora zagrebškemu poverjeništvu vod. Kakor smo že poročali, je hotel bivši pravnični minister Radić odvetni zastrelški poverjeništvu UJU podporo za popravilo doma v znesku 300 tisoč Din. Sedanji pravnični minister Marko Trifunović je odredil, da se ta podpora ne sme odvzeti.

— Ljubljanska sekcija Novinarskega udruženja je imela včeraj dopolne svoj občini zbor. Po poročilih sekcijskih funkcionarjev je referent predsednik glavnega odbora JNU g. Krešo Kovačič iz Beograda o težki borbi za novinarsko uredbo, kateri se zlasti upirajo manjši dnevniki v Beogradu in v vojvodinskih mestih. Novinarji se bodo morali pripraviti na odločno borbo, da si zagotovijo svoje življenske pravice. Živahnina debata se je razvila tudi o vprašanju železniških ugodnosti za novinarje, ki jih ureja vsak minister po svoje. Občini zbor je pristal na predlog Centralne uprave, da se to vprašanje tudi pri nas uredi po vzoru Češkoslovaške. Ker je razprava o najnižjih stanovskih vprašanjih začela ves razpoložljivi čas, so bile ostale točke dnevnega reda odložene in se bo občini zbor še nadaljeval.

— Za rezervne oficirje. V 4. številki »Ratničkog Glasnika«, mesečnika Udrženja rezervnih oficira i ratnika, stran 126-129, je objavljen pravilnik ministrstva vojske in mornarice o podeljevanju denarnih podpor aktivnim in rezervnim oficirjem in oficirjem-invalidom radi zdravljenja v kopalniških, sanatorijih in drugih klimatskih krajih. Ta denarna podpora se dale tistim rezervnim oficirjem, katerih bolezen izvira iz posledic vojne in katerim zaradi materijalnega položaja ni mogoče, da se zdravljajo brez te podpore. Podpora se daje za toliko časa, kolikor časa traja bolezen, a na večje za 30 dni. Podpora znaša za ozemljenje 70 dinarjev, za neozemljenje pa 50 dinarjev dnevno. Prošne se vlagajo neposredno komandantom vojnih okrožij, na katerih teritoriju dotični žive. V prošnjih je navesti: a) kratek opis bolezni za časa vojne, b) kraj, kjer se želi zdraviti, c) ozemlje ali neozemlje, d) preko katerega volnega okrožja oziroma finančne uprave želi, da se jim posilja denarna podpora. — Premoženjske in družinske razmere morajo biti dokazane z dokumenti pristojnih oblasti. — Članstvo ljubljanskega podobora je pravilnik na razpolago vsak dejanik od 18. do 19. ure v državtemen lokalu v Kazinu. — Podobor Ljubljana.

Udruženje za zaščito književne in uredniške svinjine. V četrtek 22. t. m. so se sestali v Zagrebu delegati društev in po-

edinci, ki so zainteresirani na zaščiti duševne svojine. Sprejeta so bila pravila in izvoljen upravni odbor. Za predsednika udruženja je bil izvoljen vseč, prof. dr. Milorad Stražnický. Sestanka se je udeležil tudi odposlanec ljubljanskih interesentov g. Anton Podbešek.

— Novi list »Narodna obrana«. Mestni odbor Narodne obrane v Beogradu s 1. majem izdajati svoj list »Narodna obrana«. List bo izhajal vsakih 15 dñ.

— Slovensko zdravniško društvo v Ljubljani vabi vse člane na tedenski seminar, ki se vrši jutri dne 27. t. m. ob 17. v operacijski sobi kirurškega oddelka splošne bolnice v Ljubljani. Predavanje: 1. Demonstracija radikalne operacije čeljustne votline. Demonstrira g. primari dr. Počačnik. 2. O tuberkulozi ledvic in njemem zdravljenu. Predava g. Primari polkovnik dr. Jug. — Odbor prosi za točnost.

— Iz Žužemberka nam poročajo: Prihodne dni se bo vršila licitacija pošte vožnje med Stično in našim trgom. Kakor vse kaže, bomo dobili za prevažanje pošte avtomobil. Čuje se, da je za prevažanje pošte z avtomobilom celo več reflektantov. Da se za novo poštno vožnjo z avtomobilom tržanje silno zanimajo, je jasno. V teku zadnjih let smo imeli tako slab poštno zvezo z ostalim svetom, saj smo imeli mesto dnevne semterja samo tukratno tedensko zvezo, da smo bili tako rekoč na pol odigrani od sveta. Tedaj smo še videli koliko Škoda je bila za Žužemberk, da se nji zgradila dolenska železnica ob Krki. Z modernim prometnim sredstvom bomo vsaj trohico za izgubljeno železnicijo odškodovani.

— Neurje v gorenjskih planinah. Z Gorenjskega nam poročajo: Predno nastopi prava pomnila, je kakor skoraj vedno, tudi letos huda vremenska borba, ki za nas ni baš prijetna. V dolini nas že cel teden neusmiljeno moči in se solnce prebije le tu in tam za kratke trenutke, po hrabrih na dan za dnevom sneži, pa zopet kopni. Pri tem razsaja skoraj vsak večer huda burja, ki je bila posebno silna v noči od sobote na nedeljo v planinah na obeh straneh Kranjske gore. Poročila je mnogo drevja: odnesla tudi par streh in naredila ogromno škode. V Triglavskem pogorju pa so se trgali plazovi, da je kar bobnalo in se je tresla zemlja kakor ob potresu.

Našim rodbinam priporočamo
KOLINSKO cikorijo
izvrsten predatek h kavi.

Iz Ljubljane

— Ij Popravila na glavni pošti. Uradni prostori paketnega oddelka so do polovice obnovljeni. Zdaj pride v popravilo druga polovica tega oddelka. Radi tega se bodo izdajale paketne pošiljke uradom in tistim ljubljanskim trgovcem, katerim se paketi ne dostavljajo, ampak hodijo po pošiljki na pošto sami, v veži (vestibulu), in sicer pri okencu, kjer so se pred popravo sprejemata v odpadre. Dvorana brzajočnega oddelka, ki je v drugem nadstropju v Prešernovi ulici, je že preslikana. Tako bodo to leto do malega vsi prostori renovirani. Prihodnje leto se bo poslopije še na zunaji vse obnovilo, kar je pa že tudi čas po letih.

— Ij Predavanje o češkoslov. borbi za svobodo in neodvisnost, ki ga je imel včeraj v Kino Matica g. Rasto Pustoselmesek. Je bilo prav dobro posečeno, pred vsemi se ga je udeležilo izredno mnogo srednješolske mladine, kar je posebno razveseljivo. Predavanju sta tudi prisostvovala komandantr dravske divizije general Kalafatovič in konzul ČSR dr. Frant. Resl. Predavatelji je izcerpno narisal težko diplomatski borbo, ki so jo med vojno vodili dr. Masaryk, dr. Beneš, dr. Stefanik in njih sotrudniki da prepričajo Antanta o potrebi, da se razbijte Avstro-Ogrska in ustvari svobodna češkoslovaška država; posebno obširno pa je razpravljalo o operaciji češkoslovaških armad v Rusiji in Sibiriji ter o bojih čeških legionarjev na ostalih frontah. Veliko zanimanje so vzbujale zares lepo sklopitne slike, ki so izpopolnjene predavanje. Občinstvo je sprejelo predavanje s priznanjem in pojavom.

— Ij V korist trboveljskih reducencem se vrši v petek 30. aprila ob 1/29, ur zvezčer v Unionu »Delavska akademija« z obširnim programom. Dolžnost zavednega delavstva brez razlike na strankino pripadnost je, da se to pribrede udeleži in tem jasno dokumentira nehumano postopanje tujega kapitala. Predprodaja vstopnic v Matični knjižnici.

— Ij 2. Izlet umetnostno-zgodovinskega društva se vrši ob ugodnem vremenu v nedeljo, 2. maja pod vodstvom mser. V. Stesk. Ogleđ grad Jable (Habbach) pri Trzinu (grad in nasadi, zbirka slik), cerkev v Grobljah (rokoko freske); obed v Domžalah. Popoldne ogled gradu in cerkev na Smledniku ter cerkev na Skaruci (freske 1746). Ker je število udeležencev zelo veliko, je pripravljeno obvezno množično prevoz (30 Din za osebo) vsak delavnik od 11. do 12. ure v seminariju za umetnostno zgodovino, najdiše do petka 30. t. m. Članom in gostom se to pot nudi prilika, da si ogledajo nekatere, sicer težje pristopne zgradbe. Sestanek 2. maja ob 7.45 pred železniškim prelazom na Dunički cesti.

— Ij Sokol L poziva bratsko članstvo, ki se udeleži vsesokolskega zleta v Prago, da se prigledi do 8. maja na Tabor. Na poznejši prijave se ne bo oziral. Odbor.

— Največje bluze: Kristolič - Bačar!

Modne površnike

za gospode priporoča po zelo zmerih cenah tvrdka

A. Kunc, Ljubljana

Iz Celja

— c Mestno gledališče. V tork, dne 27. t. m. gostuje v Celju po dališem presledku zopet ljubljanska drama. Vprzori se izvirna komedija B. Shawa »Obri gospo Warren« v režiji g. Skrbinška. Dne 4. maja pa gostuje zagreški igralci z »Njih četverom« od Gabriele Zapolske.

— c Poostreni pasji kontumac. V vseh občinah celjskega sodnega okraja je radi množičnih se sučajev pasje stekline odrejen poostreni pasji pripor. Psi, ki so prihišali priklenjeni, morajo nositi nagobčnik, če je nevarnost, da pridejo v dotik z drugimi psi, ali če se ne nahajajo v popolnoma zaključenem prostoru. Nezavarovalne in prostro begajoče pse in mace pa smejijo v loviščih in na prostem streliati tudi loveci in drugi, ki imajo pravico nositi orožje. Vsi prestopki se bodo strogo kaznovali.

Sijajni uspehi — Vse predstave razprodane!

Preskrbite mi ženo, naj stane kar hoče . . .

Najboljša veseloina te sezone, v kateri slavi triumfalni uspeh najboljši komik sveta, imenitni

BUSTER KEATON

Nemogoče je popisati vse izvrstne in smehapolne scene, ki se vrstijo druga za drugo od začetka do kraja in nas držijo v smehu, da ne pridemo do sapce. Vsled sijajnega uspeha, ki ga je ta kolosalna veseloina dosegla pri vseh dosedanjih predstavah, se predvajanje tega vefilmu podaljša še za danes v ponedeljek in jutri v tork. — Predstave točno ob: 4., ½ 6., ¾ 8., 9. — Predprodaja vstopnic od 10. do ½ 1. in od 3. naprej.

Elitni Kino Matica, vodilni kino v Ljubljani.

Prednaznanilo: POKOJNI MATIJA PASCAL — največja senzacija nove sezone.

Sedem carinikov išče tihotapca

Ta dni se je v našem predmestju dogodila zanimiva zgodbica, ki bi ji lahko Pirandello odzel vsebino in napisal povsem zverišeno pirandelsko tragikomedijo o sedmih carinikih, ki so iskali svojega tihotapca, kakor tiste, ki so v Pirandellovi drami iskali svojega avtorja.

Torej: sedem carinikov je izvedelo, da biva nekje v predmestju tržnikantka, ki se peča s tihotapstvom, in da se v njeni hiši nahajajo ogromne zaloge tihotapstvenega blaga. Kadark se sedem carinikov zve takole veselo, ali bolje rečeno skrivnostno novico, si mane napol škodljivo, napol radostno roke, saj so tihotapci nihajši najhujši nasprotniki, za odkritje tih vtihotapljenjega blaga pa je obljubljena velika nagrada.

Sedem carinikov se je torej dvignilo in se premislo v vsemi potrebnimi knjigami, instrukcijami in dolgimi polam nepopisanega papirja. Da bo ekspedicija napotila v predmestje, da oblega tržnikantko in da ji zapleni vtihotapljenje blaga. Tržnikantka je obljubila vsak sum od sebe in zagotovila svojo nedolžnost. Organi pravice in carine pa ji niso verjeli in so pregledali vse koticke. Nikjer pa ni bilo ne duha na sluhu o vtihotapljenem blagu.

Zato so hoteli potegnjeni gospodje odstraniti, kar je detektiv opazil v temnem kotu omara, ki je še niso preiskali. Omara je bila zaklenjena in ključnik. To je bilo še bolj sumljivo, pa so seveda zahtevali od tržnikantke, nai jo odpre. Ta je bila vsa v zadregi in se je obotavljala. Zdaj je bila komisija uverjena, da je na pravi sledi, in vtihotapljenje je še bolj energično na svoji zahtevi. Tržnikantka se je končno vdala in odpala. Nastal je splošen krik iz omare in planila mlada gola ženska, ki zakrila z rokami obraz in preplašena zbežala mimo osupilih carinikov in detektivov v sosedno sobo, kjer se je zagrebila v potsteku.

V omari je bilo le nekaj obleke in tržnikantka je gospodom uganko pojasnila prav enostavno. Deklica se je odpravljala na pot in se je ravno preoblačila, ko je prišla komisija. Ker se ni mogla drugam skriti, je skočila v omaro, ona pa jo je za njo zaklenila in vtaknila ključ v žep.

Gospodje cariniki tako niso prišli na svoj račun, pač pa detektiv, ki se je malo bolj poznanjal za moderno Evin spoznal v njej že dobro znako ljubljanske policije, neko, sicer še 19 let staro, a že petkrat kaznovao dekle. Da vsaj on ni odšel praznih rok, je vzel ptičko kar zopet seboj na policijo, kjer je bodo izprasali vest.

Tragično poročno potovanje

Smrtna avtomobilска vožnja mladih novoporočencev. — Strašna nesreča pri Vrhniku. — Ženin ubit, njegov brat in sestra smrtno poškodovana.

Ljubljana, 26. aprila.

Sroči okoli 19/2 so prepeljali z rešilnim avtom v ljubljansko bolnico tri žrtve težke avtomobilske nesreče, ki se je

Gospodarstvo Trgovska in obrtna statistika

(Iz poročila tajništva na plenarni seji zborov za trgovino, obrt in industrijo dne 22. aprila.)

Stanje podjetnosti in razvoj posameznih gospodarskih strok v preteklem polletju nam ilustrirajo sledeči statistični podatki iz zborničnega katastra:

V trgovskem registru beležimo v zadnjem četrletju 1925. leta 42 novih vpisov, od teh 7 družb z omejeno zavezo in 6 javnih trgovskih družb, z nadzraženim registrum 22 zadrg. Stevilo izbrisov znaša nasproti temu v enaki dobi 18, od tega 2 družb z omejeno zavezo in 5 zadraženih podjetij. Konkurzov je bilo razglasjenih 8, od tega 5 nad posameznimi tvrdkami, 2 nad javnima trgovskima družbama in 1 nad zadrgo. Neprotokoliranih tvrk pa je prišlo 12 v konkurs.

V L. četrletju leta 1926 je število vpisov v trgovskem registru padlo na 31, od tega 10 družb z omejeno zavezo in 3 delniške družbe. V zadraženem registru je bilo vpisanih 17 zadrg. Izbrisanih pa je bilo v tej dobi 16 tvrk in 8 zadrg, med njimi 6 družb z omejeno zavezo in 2 delniški družbi. Konkurzov je bilo razglasjenih 8, nad protokoliranimi tvrdkami, 15 nad neprotokoliranimi in 1 nad zadraženim podjetjem.

V obnem katatru beležimo pri rokodelskih obrtih v zadnjem kvartalu leta 1926 prijav in 260 odjav. Pri trgovskih obrtih pa 339 prijav in 294 odjav, tako, da znaša prirastek pri obrtništvu 266, pri trgovstvu pa 45 obratov. V prvem četrletju letosnjega leta znaša število prirastkov rokodelskih obratov 469, odjav pa 234, dočim je bilo trgovskih obratov prijavljeno 358, odjavljeno 323. Prirastek je torej padel pri obrtniških obratih na 226, pri trgovskih pa na 35 podjetij. Stevilo odjav presega prijev pri lesni trgovini in pri branjariji, le pri trgovini z mešanim blagom znaša prirastek v zadnjem polletju 63 obratov.

V rokodelskih obrtih je beležiti največji prirastek 104 obratov v čevljarski stroki, pri Šivljah 107, pri mizarjih 47 in pri krojačih 33.

Spršo vedno novih dalekosežnih gospodarsko-političnih vprašanj narašča delovanje zbornične pisarne od meseca do meseca. V dobi od 10. decembra 1925 do 20. aprila t. l. je zbornica prejela 6684 dopisov in razposlala 11.358 dopisov. Nadalje je izdala v teži dobi 495 potrdil za carine prosti uvoz blaga, 114 potrdil o dražitelskih sposobnosti in 559 izvoznih izpričeval in 119 raznih drugih potrdil.

Od zadnje pletarne seje so se vrstile tri seje predsedstva, dve seji carinsko-prometnega odseka, dve seji obrtnega odseka in po ena trgovskega in finančnega odseka. Nadalje je zbornica sklicala dve konferenci glede železniških tarif za milinarsko industrijo, anket glede stanja opekarne in industrije, poleg mnogobrojnih pismenih anket, ki jih je pripredila v tem času, končno se je zbornica udeležila po svojih delegatih mnogoštevnih strokovnih zborovanj in občasnih zborov krajinskih zadrg, zvez in obrtniških društev.

— g Novost v poslovanju Poštne hranilnice. Da se omogoči občinstvu varen in hiter način prenosa večjih zneskov, uvede Poštne hranilnice v kratkem takozvane blagajnske uputnice, ki se splačujejo pri blagajnah Poštne hranilnice, odnosno njenih podružnic s tem, da jih druga blagajna takoj izplača interensem.

— g Površina zasejanega polja. Po podatkih poljedelskega ministra je zasejan na letos v naši državi s pénico 1.690.521 ha, z ječmenom 205.372 ha in z ržjo 165.996 ha, tako da je nazadoval samo ječmen.

— g Javne prodaje na zagrebški borzi. Borzni svet zagrebške borze za blago in vrednote je sklenil, da se smejo vršiti na borzi preko borznih agentov javne prodaje in sicer vsak dan od 10. do 11. določnine.

— g Nova konkurenca našemu izvozu, 15. t. m. je bila ustanovljena v pristanišču Močoru ruska živilska baza, ki ima moderno urejene staje za 700 glav goveje živine in 1000 komadov drobnice. Namen teh

staj je sprejemati rusko živilo, ki gre v vzhodne države. Sovjetska vlada hoče povzeti izvoz živine.

— g Trgovinske pogodbe s tujimi državami. V maju odpotuje naša delegacija za pogajanje o trgovinski pogodbi v Pariz, da sklene pogodbo s Francijo. Iz Pariza odpotuje v London, Bruselj, Madrid in Prago.

— g Trgovinska pogodba z Albanijo. V petek popoldne se je vršila seja naše albanske delegacije. Glavno delo je že končano. Del pogodbe, ki se tiče ureditve medsebojne trgovine in plovbe, je že redigiran.

V vseh spornih vprašanjih je bil dosežen sporazum.

— g Seja članov uprave Južnih železnic. Koncem aprila se bo vršila v Rimu seja uprave Južnih železnic, na kateri se bo razpravljalo o vavnih problemih, ki so v temi zvezni sodelovanjem vseh železniških držav. Razpravljajo se bo med drugim tudi o problemu tonaze preko tržaškega pristanišča. Našo državo bodo zastopali štiri delegati.

To in ono

Velik požar v Newyorku

V petek je začel goreti v New-Yorku na najbolj prometni ulici Fifth Avenue, dograjen nov nebotičnik. Predno so mogli uspešno gasiti, je ogenj pograbil že tudi dve sosedni hiši; vsa tri poslopja so bila uničena. Zgorel je tudi velik umetniški atelje z dragocenimi umetninami.

Ogenj je na doslej še nevpojasnjen način nastal sredi mestne četrti, v kateri imajo svoje vile znani ameriški milijonjeri in svoje lokalne raznolikosti. Predno so mogli uspešno gasiti, je ogenj pograbil že tudi dve sosedni hiši; vsa tri poslopja so bila uničena. Zgorel je tudi velik umetniški atelje z dragocenimi umetninami.

Ogenj je na doslej še nevpojasnjen način nastal sredi mestne četrti, v kateri imajo svoje vile znani ameriški milijonjeri in svoje lokalne raznolikosti. Predno so mogli uspešno gasiti, je ogenj pograbil že tudi dve sosedni hiši; vsa tri poslopja so bila uničena. Zgorel je tudi velik umetniški atelje z dragocenimi umetninami.

Med številnimi Amundsenovimi prizvaji, ki so prispevali v Oslo, da si ogledajo triumfalni polet »Norge«, je bil tudi belgijski raziskovalec polarnih krajev baron Adrien de Gerlach. V norveško prestolico je prispeval skoraj neopazeno, tako da javnost o njegovem bivanju v Oslo in Kodaniju sploh ni bila informirana. Pred 25 leti je vodil de Gerlach prvo znanzreno ekspedicijo okrog južnega tečaja. Ves kulturni svet se je zanimal takrat za njegovo ekspedicijo in želel držnemu raziskovalcu obilo uspeha. Njegova ladja »Belgica« je občutila v neskončnih ledeni pustinjah, tako da je morala slediti polarnega ledu preizmovati. Po južnemu de Gerlachu in belgijskih čas-

nikov, ki so se udeležili te nevarne ekspedicije, je dobila morska ozina, v kateri so preživeli strašno zimo, ime »De Gerlachova ozina«.

Zdaj ei de Gerlach sivolas, vendar pa še cil in krepak mož, ki govorí perfektno norveško. Me dvojno je se mudil dalj časa v Oslo, kjer je izdal knjigo o Belgiji pod značilnim naslovom »Država, ki noče umreti«. Z Norveško ga veseljuje intimne prijateljske vezi. Ko je imel izvrstnega krmarja — miladnega Amundsena. Tako je postal de Gerlach nekaj učitelj svojega velikega učenca, ki je pa mojstra kmalu prekobil. De Gerlach se spominja, da se je rešil 1. 1898 iz polarne pekla samo zato, ker je imel izvrstnega krmarja — miladnega Amundsena. Zanimivo je, da se je de Gerlach seznamil takrat tudi z neko drugo osebnostjo, čije ime je tesno zvezano z odprtijem južnega tečaja. Pred odhodom ladje »Belgica« je zbolel ladji in zdravnik in de Gerlach je moral iščakati drugega. Ponudil se mu je neki Američan, ki je bil zelo navdušen za ekspedicijo na južni tečaj in Gerlach mu je naročil, naj počaka v Rio de Janeiru. Tu se je seznanil z elegantnim mladim gospodom. Bil je dr. Cook, ki so ga pozneje radi goljufij in poneverb zaprljali. Dr. Cook je stanoval takrat v skupni kabini z Amundsenom. In ko ga je Amundsen nedavno posetil v ameriških zaporih, mu je dr. Cook potožil, da mu je zelo hudo, ker se ne more udeležiti njegovega poleta na severni tečaj. Pa tudi de Gerlach je v pogovoru s svojim nekdanjim učencem izjavil, da bi zelo rad organiziral novo ekspedicijo v polarni kraju, če bi imel na razpolago dovolj denarja. V Belgiji pa ni mogoče zbrati potrebnih sredstev za ekspedicijo. Skandinavska krona notira 6 belgijskih frankov in če pomislimo, koliko stane Amundsenov polet, moramo priznati.

da bi bili stroški v belgijski valuti ogromni. De Gerlach je trdo preverjan, da doseže Amundsen svoj cilj in da premaga vse ovire, zakaj nihče na svetu nima tako krepkih živev in železne volje kakor on.

Severni tečaj zavzet!

Poročilo še ni. Gotovo pa je, ca so raziskovalci v najboljšem razpoloženju, ker tičjo v občakih najboljših angleških tovarn. Iz teh tovarn je prejela tvrdka Drago Schwab, Ljubljana, krasne vzorce blaga za pomladno sezono.

Zopet velik škandal na Madžarskem

Politične in vojaške oblasti se pečajo z novim škandalom podkupovanja, v katerem je kompromitiran generalni ravnatelj zveze madžarskih lastnikov in najemnikov veleposestev Bella Haas, bivši huzarski rimtjožer. Omenjeni zvez je dobavljal zadnje čase erjarju velike množine senene krme. Že pred meseci so krožile vesti, da je prislo pri tem dohvala do velike podkupnine in je dal Haas visokim uradnikom ministra honvedov mastno napitino, da bi zagotovili dobave omnenjene zvez. Ministrstvo honvedov je prejelo več pismenih ovadov in končno je uvelodilo strogo preiskavo. V prostorih Zvezne v privaten stanovanju njenega generalnega ravnatelja Haasa, kakor tudi ravnatelja Rosenthala so se vrstile hišne preiskave, pri katerih je našla policija neobitne dokaze o tem, da so visoki uradniki in častniki v aferi kompromitirani. Državni uradniki v ministerstvu so dohvali 200 do 300 milijonov madžarskih kron kot nagrado za uslužbo zvez, ki ji je bil zajamčen na tri leta monopol dobav sena in krme. Poleg tega dolže Haasa, da je izposloval pri Narodni banki nad 3 milijarde kron kredit za poljedelsko banko, ki sploh ne eksistira, Haas in Rosenthal sta bila v petek aretirana. Kompromitirani častniki taje avstrijske godbenike je prejel več pismenih ovadov in končno je uvelodil strogo preiskavo. V prostorih Zvezne v privaten stanovanju njenega generalnega ravnatelja Haasa, kakor tudi ravnatelja Rosenthala so se vrstile hišne preiskave, pri katerih je našla policija neobitne dokaze o tem, da so visoki uradniki in častniki v aferi kompromitirani. Državni uradniki v ministerstvu so dohvali 200 do 300 milijonov madžarskih kron kot nagrado za uslužbo zvez, ki ji je bil zajamčen na tri leta monopol dobav sena in krme. Poleg tega dolže Haasa, da je izposloval pri Narodni banki nad 3 milijarde kron kredit za poljedelsko banko, ki sploh ne eksistira, Haas in Rosenthal sta bila v petek aretirana. Kompromitirani častniki taje avstrijske godbenike je prejel več pismenih ovadov in končno je uvelodil strogo preiskavo. V prostorih Zvezne v privaten stanovanju njenega generalnega ravnatelja Haasa, kakor tudi ravnatelja Rosenthala so se vrstile hišne preiskave, pri katerih je našla policija neobitne dokaze o tem, da so visoki uradniki in častniki v aferi kompromitirani. Državni uradniki v ministerstvu so dohvali 200 do 300 milijonov madžarskih kron kot nagrado za uslužbo zvez, ki ji je bil zajamčen na tri leta monopol dobav sena in krme. Poleg tega dolže Haasa, da je izposloval pri Narodni banki nad 3 milijarde kron kredit za poljedelsko banko, ki sploh ne eksistira, Haas in Rosenthal sta bila v petek aretirana. Kompromitirani častniki taje avstrijske godbenike je prejel več pismenih ovadov in končno je uvelodil strogo preiskavo. V prostorih Zvezne v privaten stanovanju njenega generalnega ravnatelja Haasa, kakor tudi ravnatelja Rosenthala so se vrstile hišne preiskave, pri katerih je našla policija neobitne dokaze o tem, da so visoki uradniki in častniki v aferi kompromitirani. Državni uradniki v ministerstvu so dohvali 200 do 300 milijonov madžarskih kron kot nagrado za uslužbo zvez, ki ji je bil zajamčen na tri leta monopol dobav sena in krme. Poleg tega dolže Haasa, da je izposloval pri Narodni banki nad 3 milijarde kron kredit za poljedelsko banko, ki sploh ne eksistira, Haas in Rosenthal sta bila v petek aretirana. Kompromitirani častniki taje avstrijske godbenike je prejel več pismenih ovadov in končno je uvelodil strogo preiskavo. V prostorih Zvezne v privaten stanovanju njenega generalnega ravnatelja Haasa, kakor tudi ravnatelja Rosenthala so se vrstile hišne preiskave, pri katerih je našla policija neobitne dokaze o tem, da so visoki uradniki in častniki v aferi kompromitirani. Državni uradniki v ministerstvu so dohvali 200 do 300 milijonov madžarskih kron kot nagrado za uslužbo zvez, ki ji je bil zajamčen na tri leta monopol dobav sena in krme. Poleg tega dolže Haasa, da je izposloval pri Narodni banki nad 3 milijarde kron kredit za poljedelsko banko, ki sploh ne eksistira, Haas in Rosenthal sta bila v petek aretirana. Kompromitirani častniki taje avstrijske godbenike je prejel več pismenih ovadov in končno je uvelodil strogo preiskavo. V prostorih Zvezne v privaten stanovanju njenega generalnega ravnatelja Haasa, kakor tudi ravnatelja Rosenthala so se vrstile hišne preiskave, pri katerih je našla policija neobitne dokaze o tem, da so visoki uradniki in častniki v aferi kompromitirani. Državni uradniki v ministerstvu so dohvali 200 do 300 milijonov madžarskih kron kot nagrado za uslužbo zvez, ki ji je bil zajamčen na tri leta monopol dobav sena in krme. Poleg tega dolže Haasa, da je izposloval pri Narodni banki nad 3 milijarde kron kredit za poljedelsko banko, ki sploh ne eksistira, Haas in Rosenthal sta bila v petek aretirana. Kompromitirani častniki taje avstrijske godbenike je prejel več pismenih ovadov in končno je uvelodil strogo preiskavo. V prostorih Zvezne v privaten stanovanju njenega generalnega ravnatelja Haasa, kakor tudi ravnatelja Rosenthala so se vrstile hišne preiskave, pri katerih je našla policija neobitne dokaze o tem, da so visoki uradniki in častniki v aferi kompromitirani. Državni uradniki v ministerstvu so dohvali 200 do 300 milijonov madžarskih kron kot nagrado za uslužbo zvez, ki ji je bil zajamčen na tri leta monopol dobav sena in krme. Poleg tega dolže Haasa, da je izposloval pri Narodni banki nad 3 milijarde kron kredit za poljedelsko banko, ki sploh ne eksistira, Haas in Rosenthal sta bila v petek aretirana. Kompromitirani častniki taje

Kapitan Estevez o svojih doživljajih

Na brzjavno povlečen vojnički vojnega ministra se je kapitan Estevez, o katerem smo te dni poročali, vrnil v Španijo. Hotel je nadaljeval polet na Filipsinske otroke, pa ga je vojno ministrstvo odpoklicalo. Vrne se tudi njen mechanik, čim si od naporne hoje po puščavi toliko opomore, da se bo mogel vrckati na parnik. Estevez, ki je med poletom v Bagdad nadenoma izginil, pripoveduje o svoji ekspediciji sledete:

«V nedeljo 11. aprila zjutraj sva se morala z mechanikom spustiti, ker so se pojavili v motorju defekti. Čakala sva v puščavi do poleti, toda pomoči ni bilo od nikoder. Ko sva se prepričala, da je vsko upanje zmanjšano, sva odlila kompas in pustila aeroplanski puščavi. Linila sva samo par sendvičev in štiri litre vode. S to provizijo sva se napotila peš proti Bagdadu. Hodila sva do jutra brez počitka. Drugi in tretji dan sva nadaljevala naporno hojo po puščavi. V sredo zjutraj sva dosegla na hribček, kjer sva našla gosto grmovje. Takoj sva našla utaborila in zaspala. Ta čas so naju iskal Angleški letalci. V četrtek zjutraj sva se napotila dalje. Trpelila sva strašno žejo in treba je bilo napeti vse sile, da nisva pojedila takoj piše zaloge hrane. V puščavi je vladala nezorna vročina. Zato sva sklenila podnevi spati in šele ponoc nadaljevala pot. Ko so naju Angleži končno našli, sva imela samo še par kapljic v skorico kruha.»

• Avstrijska letovišča brez godbe. Med zvezo avstrijskih letovišč in zvezo avstrijskih godbenikov je pošlo do spora. Zvez avstrijskih letovišč je pripravljena plačati godbenikom lanskolete plačilo, dočim zvez godbenikov povisjeva gaž za 15 do 35 odstotkov. Posredovalni poskuš med obema stališčema so izjavili. Zvez godbenikov je prekinila pogajanja. Radi tega je sklenila zvez avstrijskih letovišč, da zniža kopališčne in letoviščne takse za eno tretjino, ker odpade stroški. Radi bodo po vsej prilici letos avstrijska letovišča brez stalne kopališčne godbe. Ameriški listi poročajo iz Rio de Janeiro, da je nastalo v severni Braziliji silno deževno vreme, s čimer je 300.000 ljudi brez strehe.

Originalne potrebščine za Opograph.

Preservat in Fixat in druge potrebščine. Originalne barve in matrice za Gestetner Cyklostil.

Lud. Baraga LJUBLJANA Telef. 980 Selenburgova 6

Ocarinjenje